

BUDAPEST, XVI. KERÜLET, KÖRVASÚT SOR (SZENT KORONA UTCA–RÁKOSI ÚT KÖZÖTT) (HRSZ. 110390)

Útépités

Lelőhely-azonosító: 67381

Kulcsszavak: őskor, késő bronzkor, urnamezős kultúra, réteganyag

BUDAPEST, DISTRICT XVI, KÖRVASÚT LANE (BETWEEN SZENT KORONA STREET AND RÁKOSI ROAD) (PLOT NO. 110390)

Road construction

Site ID: 67381

Keywords: Prehistory, Late Bronze Age, Urnfield culture, layer finds

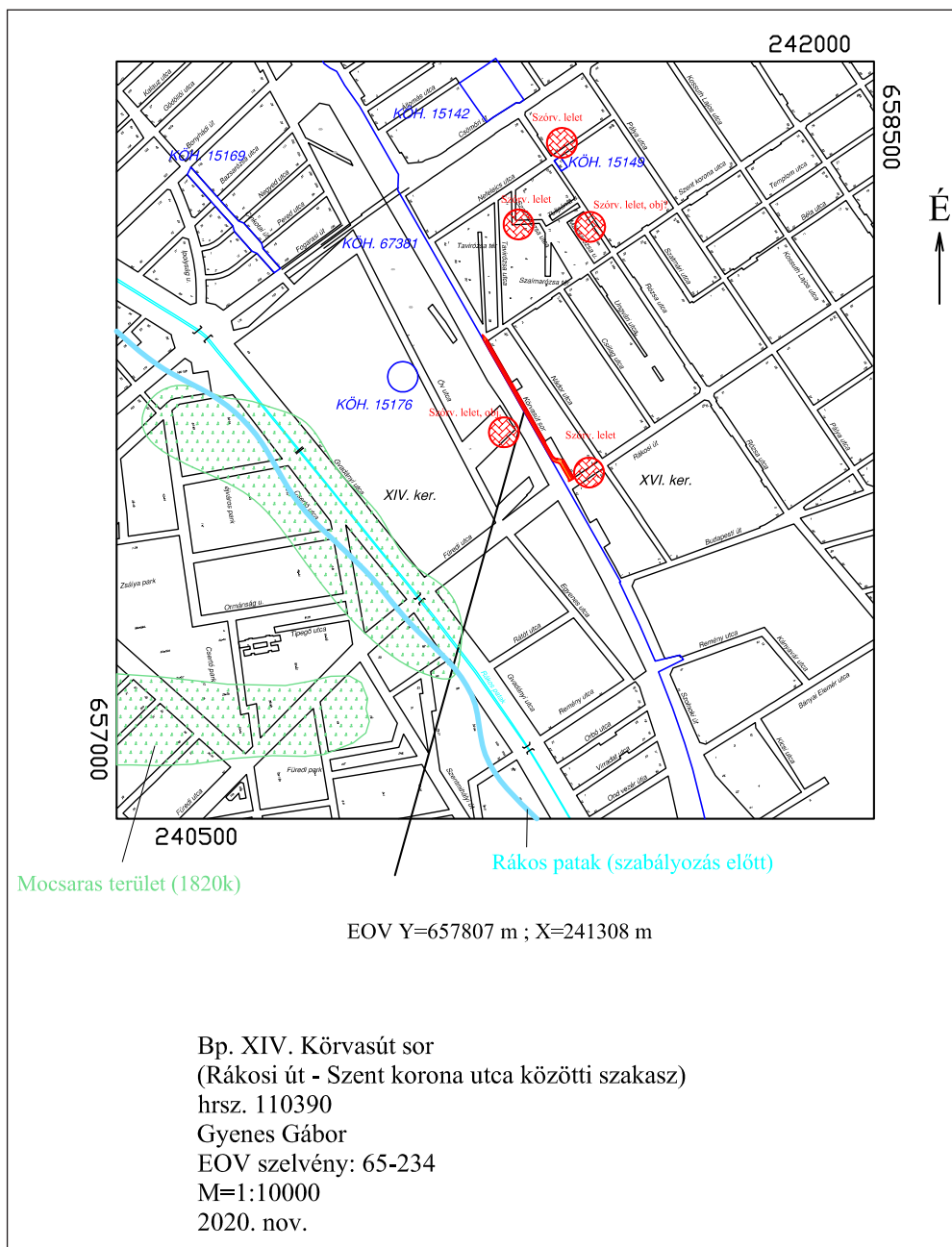
2020. november 2. és 26. között útépitéssel kapcsolatos régészeti megfigyelést végeztünk, amely során eddig ismeretlen késő bronzkori (urnamezős kultúra) leletanyagot gyűjthettünk. A Szent Korona utcai lakótelep felől megkezdett építési munkák során a járda alapozása előtt leszedett felület szolgált érdemi információkkal. A Körvasút sor ezen szakasza csak az északi oldalon van beépítve, a déli oldalon egy garázssor, majd a Körvasút található.

A 340 méter hosszú munkaterületen a járda- és út-tükör kialakításakor 20–40 cm mélységben történt talajmozgatás. Az úttest mindössze 3 méter szélességben épült meg, a kerítések melletti járdával együtt mintegy 6 méter szélességben zajlott földmunka. A járdaépítéskor 1,8 méter széles sávban szedték le a felszínt. A kerítésvonaltól 40–80 cm széles bolygatatlan sáv után a hírközlési és a gáz közműárkok átkeverték a természetes feltalajt. Az építési szakasz Szent Korona utcai végétől mintegy 125 méter hosszán mégis eredeti állapotában vizsgálhattuk a rétegeket. A közműárkok a 21. számú ház kapujánál érték el a kerítés vonalát. A Szent Korona utca sarkánál sárgásbarna homokréteg látszott, a leszedett humuszos szint és az altalaj közti kevert, átmeneti zóna jelentkezett. A Rákosi út felé haladva ez gyorsan

Between 2 and 26 November 2020, archaeological monitoring was carried out during road construction works, during which previously undocumented Late Bronze Age (Urnfield culture) finds were recovered. The construction began from the direction of the Szent Korona Street housing estate, and meaningful information was obtained from the surface stripped prior to the sidewalk foundation.

On this section of Körvasút Lane, buildings are located only on the northern side; to the south, a row of garages and the railway line are present. During the construction of the sidewalk and roadbed, soil removal occurred to a depth of 20–40 cm over a work area 340 meters in length. The road itself was built to a width of only 3 meters, while earthworks—including the sidewalk—extended to about 6 meters in total. The sidewalk was stripped along a 1.8-meter-wide strip. Beyond a 40–80 cm wide undisturbed strip next to the fences, telecommunications and gas utility trenches had previously disturbed the natural subsoil.

Nevertheless, from the Szent Korona Street junction for a distance of approximately 125 meters, the original stratigraphy could still be observed. Utility trenches reached the fence line near the gate of house no. 21.

1. kép: Helyszínrajz a megfigyelés nyomvonaláról és a környező ismert lelőhelyekről (Rajz: Gyenes Gábor)

Fig. 1. Site plan showing the area of the monitoring, and nearby known archaeological sites
(Prepared by Gábor Gyenes)

eltűnt, a folytatásában sötét szürkésbarna, iszapos homok jelent meg, amely a 22. házszám előtt sötétbarna humuszos homokba váltott, majd a 19. számú ház vonalától modern törmelékes, salakos feltöltésnek adta át a helyét.

A 27. és a 25. számú telek előtti szakaszon a sötét szürkésbarna iszapos homokból őskori edénytöredékek kerültek elő. A leletanyag mennyisége változó volt, a Szent Korona utca sarkától 20 méterre, növekvő mennyiségben bukkantak fel a rétegbe iszapolódva. A 24. számú telektől kelet felé már nem jelentkeztek, a járdatükör szintje itt a sötétszürke homokos feltalaj felső régiójában volt, a 19–20. számú telekhatártól kelet felé

At the corner of Szent Korona Street, a yellowish-brown sand layer was visible, representing a mixed transitional zone between the humus layer and subsoil. This quickly gave way, moving toward Rákosi Road, to dark greyish-brown silty sand, which then changed to dark brown humus-rich sand in front of house no. 22, and from the line of house no. 19 onwards, transitioned to modern fill with debris and slag.

In front of plots no. 27 and 25, prehistoric pottery sherds were found in the dark greyish-brown silty sand. The quantity of finds varied, with increasing concentrations starting roughly 20 meters from the corner of Szent Korona Street, embedded within the stratigraphy.

pedig már csak modern feltöltést érintett a földmunka. A leletsűrűsödések helyén, az altalaj szintjén valószínűleg objektumokat is el lehetne különíteni. Két objektumgyanús, elkenődött folt a 25. számú ház kapuja előtt jelentkezett. A kapu keleti oldalánál a felszín tisztításakor, sőt a járdatükör alatt még 10–15 centiméteres mélységben is nagyobb mennyiségű késő bronzkori (urnmezős kultúra) edénytöredék pergett ki. Eddig a mélységig nem lehetett gödör kontúrját megfigyelni. A töredékek jellege alapján valószínűleg nem temetkezést bolygattak meg.

A szegélykövek lerakásakor és az úttükör kialakításakor a 20–30 cm mélységű földmunka csak modern feltöltési rétegeket érintett. Mivel a korábbi zúzottkőves földút tömörsége megfelelőnek bizonyult, felhasználták az út alapozásához. Az úttest helyén sehol sem érték el a természetes talajrétegeket.

A terep a Rákosi út felé egyenletesen emelkedett, szintje 118,30–121,12 mBf. Az eredeti terepvonal is a mai felszínt követhette, habár a 19–20. házszámától a vastagabb modern feltöltés miatt a természetes rétegek jelentkezési szintjével kapcsolatban semmilyen támpontot sem sikerült meghatározni. Az utcában a járda alatt hírközlési és gyengeáramú közművek, az úttest alatt pedig vízgerinc futott. A gázvezetékét 2020 elején, régészeti megfigyelés nélkül fektették le. Csatorna nincs az utcában, ennek az építésénél mindenképp szükség lesz régészeti megfigyelésre. A környéken szórványosan azonosítottak lelőhelyeket, ezek topográfiai értelmezése azonban nem történt meg. A szintvonalas térkép alapján a Rákos-patak öntésterületéből kiemelkedő, lakható zóna a 119–120 mBf szintvonalaktól kezdődhetett. (1. kép)

RÉSZTVEVŐK: Gyenes Gábor régésztechnikus

Gyenes Gábor

From house no. 24 eastward, no finds were observed. The level of the sidewalk surface here corresponded to the upper part of the dark grey sandy soil, and from the plot boundary of house no. 19–20 eastward, the earthworks affected only modern fill layers.

At the base of the subsoil where finds were densest, archaeological features might be expected. Two amorphous, feature-like patches were observed in front of the gate of house no. 25. To the east of the gate, even beneath the prepared sidewalk surface, significant quantities of Late Bronze Age (Urnfield culture) pottery sherds were recovered down to a depth of 10–15 cm. No discernible feature edges could be observed at that depth. Based on the nature of the sherds, disturbance of a burial can likely be excluded.

During curb placement and final roadbed preparation, the shallow (20–30 cm) soil removal affected only modern fill. The compacted gravel surface of the former dirt road was deemed adequate and reused as the foundation of the new road. Nowhere under the road itself were natural soil layers reached.

The terrain rises gradually toward Rákosi Road, with an elevation ranging from 118.30 to 121.12 a.B.S.I.*. The original ground surface likely followed the current topography, although no clear point of reference could be established due to the thick modern fill layers east of house no. 19–20. Utility lines for telecommunications and low-voltage electricity run beneath the sidewalk, and a water main runs under the road. A gas pipeline was installed earlier in 2020 without archaeological monitoring. No sewer line exists in the street; future construction of such would definitely require archaeological observation.

Known archaeological sites in the surrounding area are only sporadically recorded, and no comprehensive topographical interpretation has been conducted. Based on the contour map, the habitable zone rising from the Rákos Stream floodplain likely began at elevations around 119–120 a.B.S.I..

CONTRIBUTORS: Gábor Gyenes (archaeological field technician)

Gábor Gyenes

* above Baltic Sea level